

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilviterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécében Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Általános Tudósító-hirdetési osztálya Budapest.

Nyilvittár petiteera 20 fillér.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

Művészet a vidéken.

Mind erősebben nyilvánul az az örövendetes jelenség, mely a vidék hétköznapi társadalmi életébe beleviszi a művészetet. A nagyobb városokban máris elég élénk művészi élet létezik s dacára annak, hogy összes életerejét még mindig a fővárosból meríti, alapos reménység van arra, hogy idő múltával a vidéknek is meglesz a maga önálló, saját erejéből táplálkozó művészete.

De a vidék kisebb városai még mindig nélkülözik a művészet gyönyörűségét. Holott a kisebb városok intelligenciája semmi féle morális tekintetben nem áll mögötte a fővárosnak, sőt lelkesedés és hazafias érzés dolgában — nem egy alkalommal tapasztaltuk — felül is mulja. Itt ugyanilyen joggal igényelhetik a művészetet, mint a nagyobb vidéki s a fővárosban s el kell jönnie az időnek, midőn ezek az igények minden irányban kielégítést nyernek.

Tenni kell! Mozogni kell.

Az a hiba, hogy 30000 lakoson aluli városok eddigéig alig lettek valamit, hogy meghódítsák maguknak a művészetet.

Ami művészi élet jelenleg van a vidéken, az a műkedvelésen kívül a színészet. Közel száz esztendő óta van már a vidék színészetének s még mindig nem tudott zöld ágra vergődni. Vegetál, napról-napra tengeti életét. Hányszor hallunk tönkre ment színtársulatokról, csödbe került direktorok-

ról, nyomorgó színészcsapatokról, amelyek a városból, ahol megrekedtek, a sok adósság miatt nem tudnak kimozdulni. Hányszor hallunk keserves feljajdulásokat az egyes helyilapokban, hogy a színtársulat előadásaira nem jár a publikum, a nézőtér üres, a direktor kétségbeesik. És hányszor van alkalmunk megbotránkozni a községekben és falvakban szereplő ripacs-truppok alávaló produkcióin és szemérmellen, garázda viselkedésén.

Mi más, mi egészen más a külföld vidéki színészete! Német, Francia és Angolországban a legkisebb városnak is megvan a maga állandó színháza, színtársulata, mely az év bizonyos szakában, de soha sem rövidebb időn, mint négy hónapra át, ott jár és előadja a nagy színpadok összes sikert aratott ujdonságait.

Ez az, ami nincs meg nálunk. Az újrainkon sorolhatjuk fel azokat a 30000-res lelekszámú aluli városokat, melyekben színtársulatok vannak. Ezek a bizottságok, miután többnyire nem olyan embereket választanak beléjük, akiket a cél lelkesít, alig tesznek valamit a színészet s a művészet érdekében. Alig van rendezett tanácsú város, melynek tisztességes színház-épülete lenne. Nyáron holmi barakkszerű arénákban, télen a nagyvendéglők tánctermeiben játszik a társulat. S arról, hogy biztosítsák a színtársulatot arra nézve, hogy a publikum látogatni is fogja az előadásokat, szó sincsen. Teljesen magukra vannak hagyatva a szí-

nészek, semmi erkölcsi befolyás nem érvényesül az ő érdekükben, hogy a közönség színházba járjon.

A publikum szervezkedése a színházal szemben nagyon tökéletlen nálunk s ennek a következménye az is, hogy a színész s színésznő a vidéken nem részesül abban a társadalmi réltánylásban, mely őket iskolázottságuknál és intelligenciájuknál fogva megilletné.

Ez a helytelen állapot csakis úgy változhat meg, ha a rendezett tanácsú városok, éppen úgy mint a törvényhatóságok, a színészetért áldozatot hoznak, jóval nagyobb, mint eddigéig tették. Színházat építenek s rendszeres anyagi támogatásban részesítik a társulatokat s ennek ellenében azoknak igazgatásában tevékeny részt vesznek.

— **Törvényhatósági útbiztosok az útmesteri iskolában.** A kereskedelmi miniszter a napokban közölte Vasvármegye törvényhatóságával azon kir. útbiztosok és törvényhatósági mesterek névsorát, kik a szombathelyi m. kir. útmesteri iskola 1905. dec. 1-én megnyitott tanfolyamára, mint hallgatók behívtak. Ezek között vármegyénkbeli a következők vannak: Németh József Tapolca, Ledovics József Letenye, Korpics János Perlak, Bodicky Lajos Nagykanizsa, Bethlehem Vendel Sümeg, Molnár László Nova.

TÁRCA.

A dátum.

Fontos a dátum, hogy ha készülsz
Pásztorórára,
Mert csók az ára;
S randevu
Ritkán a bú
Inkább a jónak, bájnak
Kedves idője.

Fontos a dátum, hogy ha indulsz
A menyegzőre
S a lelkek öre
Lángra ver ott
Rózsán fonott
Illatos, édes lánccal
Hosszú időre.

Fontos a dátum, hogy ha vége
A hozományak
És a bújának
S ha váltódon
Dátum odon:
— Jön az óvatolások
Felhős idője.

A kis kritikus.

A fiam ma az íróasztalomról
Küttá mind a tintás üveget,
Anyja beteg lett az ijedelemtől
A kis lurkó meg vígan nevetett.

Kutya baja sem lett a csöpp legénynek,
De mint az ördög, oly fekete volt;
Reám nézett két nevető szemével
És kacagott és egyre kacagott.

Mintha azt mondta volna kacagása:
— Küttam mind a tintás üveget,
Hogy az apám ne írjon soha többé
Rossz költeményeket . . .

Pakots József.

A céhmester.

(Folytatás és vége)

Bár akkor a céhbéliek közt nem tartozott a ritkaságok közé a vallásosság és a jólét, mégis úgy tetszett, mintha az Isten különös kedvteléssel szörnő áldását Kaplai uramra és családjára. Volt is annyi becsülete a városban, mint senki másnak. Örömmel szorított vele kezét a bíró, a főjegyző, vagy akár a vicispán.

Sokan mondogatják, hogy Kaplai uram eltévesztette a pályáját, annyi kitűnő tehetség mellett,

ha iskolát végzett volna, akár vicispán vagy követ is lehetett volna. De Kaplai uram csak mosolygott, mintha csak azt gondolta volna: »Engem ugyan nem fogtok eltántorítani.« — Én meg vagyok elégedve sorsommal; mert hisz jobb feleséget akkor sem kaphattam volna, szel-b és egészségesebb gyermekeim sem lettek volna, ha bármi méltóságba emelkedtem volna is.

Aztán a bírói hivatalt többször felajánlották neki, de ő nem fogadta el. Sokkal jobban érzem magamat a céhbéliek közt, mint a nagy urak közt, — mondá.

Hanem azért folyton tartotta magát a hír, hogy Kaplai Gáspár uram lesz a bíró. És a hasznot nem zörög ok nélkül. Általánosan elterjedt a hír, hogy a csizmadia céh elveszti nagyérdemű mesterét. És ezt a hírt táplálta az asszony, Kaplai uram kedves oldalbordája. Hízelt az asszony, húságának, hogy férje a város első embere lesz. És valljuk meg, hogy emiatt történt az első összeszörnyülés a férj és feleség között. A míg Kaplai uram mit sem akart tudni az új hivatalról, addig az asszony nyíltan és alattomban dolgozott, hogy férjét a bírói székbe ültesse.

S midőn Kaplai uram az asszony ostromára nem kapitulált, cselhez folyamodott az asszony. Sirt, panaszkodott, hogy férje nem hordja szíven a család szerencsésjét; aztán ha ez mind nem használt, könyörgésre fogta a dolgot.

— Lásd kedves férjem uram, a mi gyermekeink sokkal gazdagabbak, sokkal tehetségesebbek és neveltebbek, hogysem azokat a csizmadia műhely szűk körére szorítsad. Urakat és uri nőket

Lajos mérnök budapesti lakosok a dunántúli helyi érdekű vasutak Alsólendva állomástól Nagypalina, Brezovica, Turkeszer, Adrián, Gumilica, Lippa, Ballatin, Bralonc, Lippahóc, Battyánfal, Muraszombát, Birószék, Kőhida és Véghegy községek határain át Rádkersburg irányában az ország halárig vezetendő szabványos nyomtávú helyi érdekű vasútvonalra adott előmunkálati engedély további egyévre meghosszabította.

— **Nyilvános köszönt.** Mellsőség róf Fesztetics Jenő ur a csáktornyai Kisedővő-Egyesület javára 100, azaz száz koronát küldött, mely szíves adományt e helyen mind köszönetet az egyesület nevében Alszegey Alajos egyesületi elnök.

— **A Drávába fulladt.** Avar Nándornak a Dráván hajó malma van, melyet a parttal keskeny padlóhid köt össze. November hó 26-án délután Avar Nándornak 6 éves kis Mari leánya a keskeny padlón át apjához a malomba akart menni, de a padló közepén eszedült és bele esett a folyóba, honnan nem is sikerült kimenteni, mert a gyors folyóban azonnal alámerült. Holttestét másnap a horvát parton a varasdi hid közelében fogták ki.

— **Tengeriszár tégpőp bemutatása Zalaegerszegen.** A tengeri szár kiválóan alkalmas a szarvasmarhák téli takarmányozására, mert tartalmaz 5/6 fehérjét 1/6 zsírt, 42/5 szénhidrátot, 25/6 nyers zsólot. Mindennek dacára a tengeriszár gazdaságainkban eddig kihasználva nemcsak hogy nem lett, hanem egyes helyeken csak utban volt s ellakításával felesleges kiadást okozott. És pedig azért, mert a hol használták is, a szarvasmarha csak a levelét fogyasztotta, míg a kemény szárt, mely pedig értékes táperőt tartalmaz, visszahagyta. Hogy a tengeri szár s az abban foglalt tápanyagok használhatókká tétessenek s az abban rejlő érték kihasználtsék, azt széjjel kell tépni, mert a szarvasmarha azt így feleszi. Ilyen tengeriszár tégpőpét hozott forgalomba az «Agaria» magyar géptornyai részvénytársaság, mely az ország több vidékén be lett mutatva. Zalaegerszegen Zalaegerszegen lesz-e gép bemutatva, a melyről a megejtett kísérletek alapján sok szép és jól mondottak a szakértők. A gép az eddigi bizonylatok szerint oly tökéletes munkát végez, hogy az általa előállított tépelt rész egészen puha, gyapotszerű, a szecsához hasonló, annál jobb, puhább, mindenféleképp használható takarmányt szolgáltat. A gép e hó 11-én, a megyegyűlés ideje alatt egész nap munkaközben látható az egerszegi vásártéren. A készülék bármilyen cseplőgépre szerelhető s a munka befejezte után abból kiemelhető. Egy 6 ló erejű géphez szükséges készlet ára 500 kor. 12 lóerejű géphez 650 kor.

— **MONTIGNOSO GRŐFNŐ.** A volt szász trónörökös emlékiratainak közlését most kezdte meg az Újság politikai napilap. Európáért fogják emlegetni ezt a könyvet, melynél érdekesítőbb regény még nem izgatta az olvasóközönséget. Az Újság újonnan belépő előfizetőinek külön lenyomatban küldi meg az eddig megjelent részt. Egyben felhívjuk t. olvasóink figyelmét Az Újságunk lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **Szilveszterestély Alsólendván.** Alsólendván »Alsólendvai Dalkör« címmel új egyesület alakult, mely egyesület folyó hó 31-én az alsólendvai »Korona« szálló összes termében nagyszabású Szilveszter estélyt rendez, a melynek programját legközelebb kibocsájtandó meghívó fogja közölni.

Mészáros a hus kiszolgáltatását senkifől sem tagadhatja meg. Ugyanis egy községben lakó mészáros hadilábon állott az egyik gaz-

dával, a kinek következetesen megtagadta a hus kiszolgáltatását. A gazda ember nem tudta husszükségletét beszerezni panasza ment a hatósághoz, ahol jegyzőkönyvbe vették a panaszt és a mészárosat az 1884. évi XVII. tc. 148 §-ának f.) pontja alapján iparkihágás címen megbírságotlák. E szerint a mészáros senkinek sem tagadhatja meg a hus kiszolgáltatását akárminő rossz viszonyban van is egyébként az illetővel.

— **Köhögés,** rekedtség és meghűlés ellen a legjobb háziszernek bizonyult a Halápi-féle vas mész-szőrp, mely kiváló gyógyhatásának elismerésül a londoni kiállításon arany éremmel lett kitüntetve.

— **Kérelem.** A magántisztviselők egyetemen vigalmi rendező-bizottsága, azon kérelmet intézi a n. é. közönséghez, hogy mindazok, kik az e hó 9-én tartandó hangversenyre elnézésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, ez iránt Baumann Zsigmond urhoz, a rendező-bizottság elnökéhez szíveskedjenek fordulni.

KÖZGAZDASÁG.

A megfagyott kapásnövények bevermelése.

Igen gyakran megförténik az az eset, hogy a fagy akkor köszönt már be, mikor gazdáink még javában a kapás növények betakarításával foglalkoznak és ezáltal nagyobb mennyiségű répa — néha még burgonya is — rothadás következtében elpusztul, hacsak gyors betakarítás és okszerű eltartás által nem mentjük meg a megtámadott gumókat vagy gyökereket. Csekélyebb fokú hideget ugyan még el bír a répa minden kár nélkül, mindaddig míg a földben áll és ugyanezen helyzetben ismét felenged, ha azonban a hőcsökkenés következtében a sejtzövet annyira megváltozott, hogy a répa a felengedés után elveszti keménységét, külseje pedig olyan módon megváltozik, hogy husa szivacsos és lágy lesz, sőtébb szint és üveges külsőt mutat, ez annak a jele, miszerint nem sokára beáll a rothadás, akkor a répa takarmány értékének megtartására a gyakorlatban egyedüli kivihető módszer annak bevermelése.

E célból az illető növényi részeket oly módon kell elrakni, hogy a berakásnál lehető kevés levegőt zárjunk vel együtt el, az eltartás alatt pedig a külső levegő ne férhessen hozzá. Igen célszerű az említett esetekben a répat felaprózni és gondosan rétegenként a verembe betiporni. Ha igen nagy mennyiségű répa bevermeléséről van szó, a melyet lehetőleg gyorsan kell elteni, akkor nem győzzük azt répavágó gépekkel felaprózni, hanem vagy élesszélű ásvával vagy különleges + vagy S alaku vasakkal összezzuk és lábball letiporjuk.

Hogy az eltartás alatt a levegő bejuttatását a lehetőséghez képest megakadályozzuk, kellő alaku vermet kell választanunk és annak helyes betakarásáról kell gondoskodnunk. Ott hol falazott vermek állanak rendelkezésünkre, mindenesetre azokat részeltjük előnyben, a legtöbb esetben azonban megfelelő vermekről kell gondoskodnunk. Mig hibatlan egészséges repák számára a vermet laposra vagy csekély mélységűre készítjük, addig hibás — tehát megfagyott — repáknál czélszerűbbnek bizonyult azokat egy bizonyos mélységűre készíteni.

Az istállók közelében egy olyan helyet

válasszunk a veremnek, melyhez a répat könnyen odaszállíthatjuk és a melynek vízmentőbocsáját kötött talaja van és oly mélyre készítjük a vermet, a mint azt a talajvíz állása megengedi 1/5—2 m. szélesre is és 0/5—1/5—2 méter mélyre, a vermek hosszúsága a répa mennyiségétől függ. Habár elméletileg a lehető legmélyebb vermek a répa elfertására a legmegfelelőbbek, mégis gyakorlati szempontból figyelembe kell venni, hogy igen mély vermek készítése igen nehéz munka; az ilyenekből bajos a répat feleletés czéljából szállítani, továbbá, hogy a verem tartalma össze is ülepedik, míattal a verem mélyebb lehet, mint a körülötte levő föld színe ezáltal az esővíz bejutását a verembe elősegítjük és annak a tartalma a megromlásnak lesz kitéve. Mindezekből az következik, hogy tulságos mélyre a vermet készíteni nem tanácsos. A vermek oldalfalait függőlegesre készítetjük, nehogy a tartalom összeülepedése alkalmával üregek keletkezzenek.

Ha a verem megtöltésénél annyira jutottunk, hogy annak tartalma a föld színénél valamivel magasabb, akkor mielőtt tovább raknánk a bevermelendő takarmányt, deszkából kerítést készítünk a verem körül és csak ezután folytatjuk a megtöltést. Kevésbé mély vermeknél a föld színe fölött 30—50 cmnyire már keskenyebb vasszék alakjukat és végre keskeny éllel bezárjuk. Hogy a feleletés alkalmával tisztán szedhessük ki a takarmányt a befejezett vermet egy réteg szalmával befedjük és azután egy réteg földdel megterheljük. A verem megtöltése előtt is célszerű a kiliszitott és lesimitott verem fenekére szalmát rakni, nehogy a benne levő takarmány a fenékről és az oldalokról esetleg lehulló földdel keveredhessenek.

A veremre rakott földnek célja, hogy egyrészt a levegő bejutását megakadályozza, másrészt elegendő nyomást fejtsen ki, hogy a föld színe fölött levő takarmányt kellőképen összesajtolja. Ezekből jó a földréteget rétegenként ledöngölyözni és legfeljebb réteget nedves anyaggal lesimitani. Ha a verem tartalma összeülepszik, úgy ennek következtében a földtakaróban repedések keletkeznek, a melyeknek betöméséről gondoskodni kell a már említett okokból.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen féjtem elhunytá alkalmával részvétnyilatkozataikkal vagy a végtisztesség megadásánál jelenlétükkel mérhetetlen fájdalommat enyhíteni igyekeztek fogadják ezuton is hálás köszönetet.

Csáktornya 1905. novemauer 30

Özv. Bernovics Lajosné,
szül. Danitz Matild.

Nyilttér.

E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Alulírottak ezenel igazoljuk, hogy a Bugala Matild urhölgy és Haris Károlyné urnó muracsányi lakosok közt a perlaki kir. járásbírósnál 1905. B. 570 sz. al. folyamatban volt büntető ügyben 1905. november 28-án tartott tárgyaláson Haris Károlyné a Bugala Matilddal szemben elkövetett sértések fölött sajnálatát fejezte ki, azokat visszavonta és értük bocsánatot kért, minek folytán az ügy békés megegyezéssel nyert befejezést.

Dr. REMÉNYI ZOLTÁN, Dr. TAMÁS JÁNOS,
mint Bugala Matild sértett köpv. mint Haris Károlyné védője.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Józsefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fi

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

MEDJIMURJE

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Posvećenje oltara.

Kottorsku staru cirkvu su minuće letne dobe ponovili i prilikom toga su vu velikim oltaru bivajuće svete ostatke genuli iz mesta. Zbog toga se je veliki oltar na novo moral dati posvetiti.

Velikoga oltara je prošloga meseca 19-ga na dan Svete Jalžab te psvetil dr. Krapac Janos zagrebački posvećeni biskup sa velikom paradom.

Njegova čast gospodin biskup je zbog toga već novembra 18-ga se peljal nad Čakovec vu Kotor i taj put njegov je pun bil slave. Vu Čakovec je pred poldan ob deset i trifertalje vuri se dopeljal sa varaždinskim cugom sa dr. Premus Domokos nadbiskupskim i Radicevics biskupskim tajnikom, kak takaj sa njim je došel Kollarics Miksa varaždinski prepost. Na čakovečkim banhofu su biskupa svećeniki gornjega Medjimurja i kotarska oblast pozdravili. — Vu imenu svećeničva ga je pozdravil Kecskés Ferencz vicejasprist muraszentmártonski plebanuš a vu imena kotara ga je pozdravil Kolben-schlag Béla čakovečkog kotara veliki sudec.

Ob 11-ti vuri se je Krapac biskup sa budapeštanskim osobnim cugom dalje peljal vu Kotor k njemu su se priklopili vu Čakovcu Kecskés Ferenc vicejasprist iz Muraszentmártona Kralics Bálint iz Szelence, Kotter Márton iz Murasiklósa, Filipics Lajoš iz Drávavásárhelya i Ehrenreich Béla iz

Dekanovec plebanuš. Lach Landulf čakovečkog kloštra vikarius, Zrinyi Mikloš belički administrator i Murk bottornyaški kapelan; na Kisszabadka banhofu Imrei Ferencz plebanuš, na Murakiraly banhofu Peczek György častni kanonik iz Tüskeszentyörgyva Mesterics Gábor plebanoš iz Draskovec i Kedmenéc kapelan. Na banhofu vu Murakiralyu je velika prosecija čekala biskupa pod cirkvenimi zastavi, i biskup dok je cug stal, je kratki govor držal puku.

Vu Kotoru su na banhofu pričekali biskupa Hergár István esperes, Liszjak Lajoš, Czimermann János, Golub János, Habus Mihály, Fabian Gyula, Kadia József plebanuš od strani kotarske oblasti Kovács Rudolf veliki sudec zatem školska deca s opaticami doljno medjimurskog svećeničva, a od ognjogasci i iz okolice — velika množina ljudstva. Vu imenu svećeničva je pozdravil biskupa Hergár István esperes iz Szentmarije vu ime kotara ga je pozdravil Kovács Rudolf veliki sudec a lesom nakinčenom za njegovu čast ga je pozdravil vu ime farnikov Liszjak Lajoš plebanuš vu ime Kotorske občine pak Kele György notarius. Zatem je biskup sa svojom pratujom skup vu Alsódomboru išel, gde je na čast biskupa ujlaki Hirschler Miksa veliki obed dal.

Po obedu odvečer ob 3 vuri je biskup nazad se peljal vu Kotor, gde su sa strelanjem mozarov i zvonejem ga primili. Taki je išel vu cirkvu. Tu ga je vu cirkvenih vratih pozdravil sa lepim govorom Liszjak

Lajoš kotorski plebanuš, po kojim je biskup blagoslov delil i na predikalnicu išel, gde jo lepi dugi govor držal od posvećenja oltara Pratinja biskupa je vu Kotoru na farofu ostala a medjimursko svećeničvo je bilo vu Alsódomboru pri Hirschleru nastanjena.

Posvećenje oltara se je vu nedelju ob 8 vuri započelo. Biskup je iz farota sa prosecijom išel vu cirkvu, gde je sa pomoćjom osem svećenikom dve vure dugo trajalo posvećenje oltara. Po posvećenju je biskup pri novo posvećenim oltaru veliku mešu držal.

Po poldan ob 1 vuri je za 54 osobe prestri obed bil pri plebanušu, prilikom toga je Liszjak Lajoš plebanuš na papu, a Krapac biskup na zagrebačkog nadbiskupa rekel napitnicu. Biskup se je sa Radicevics tajnikom i sa varaždinskim prepostom po poldan ob pol 5 vuri čez Murakeresztur—Gyékényes-a odpeljal nazad vu Zagreb.

Politički pregled.

Vu subotu prošloga tjedna držal je sednicu odbor lévih strankah na stanu be-teznoha Kossutha. Na sednici su svi člani bili nazoći samo grof Apponyi i grof Andrassy né, kojemu se je na putu automobil pokvaril, pak je ne mogel dospeti vu Buda-pešt da bi bil nazočen na sednici. Dovršilo se je na sednici, da se daje vun proglas na narod vu kojim se nezakonitim veli to, da je vlada peneznu podporu od nekocih var-

Z A B A V A.

Veliki Janoš, pak mali Janoš.

Kladno Janos skupa spravi telegrama, kojega je malo prvije bil prečtel, vu žep si dene zašulanoga papira i tečno se nasmije.

— Dober glas, jako dober glas! veli svojim prijateljem koji su tam sedeli na promenadu kupelišća na jednoj klupi. Opet sam dobil jedno veliko naručenje za državno stran. Ov glas je vreden jednoga velikoga zajutreka! Hodtel!

I dade prirediti vu oštariji za sebe i svoje prijatelje jednoga obilnoga zajutreka. Pijuckal je šampanjera i još bolje volje je poat odnjega.

— Denes zutra nit nebudeš znal ti Janoš veli njemu jedan njegov prijatelj, kaj si čineći iz svojemi penezi. Bog ti je na visoko podigel tvoje dela.

— No nemrem se tužiti, nemrem se tužiti.

— Kladno Janos do ista nise mogel tužiti. Arvavarmedjinski totski dečko je bil koj vu svojoj mladosti sa mudrom pofarbenom platnenom robom — hodil — je od

sejma do sejma, od hiže do hiže. Trgovinu jeli je tak jako razmel, ali sreću je imel tak veliko, prinjog nego to je istina, da do 25 ljetne svoje dobi vre velikomu imetku je gospon bil Kladno János. Onda se nastauil vu Budimpešt, fabriku je podigel, imanje si je kupil i iz jednoga prostoga slovačkoga dečka je gospon postal, kojega zakonskoga poglavarstva povjerenstvo je takaj i za zastupnika izebralo. Potlam odjedne osiromašene barunske familije gospodičinu vzel si je za svu tuvarušicu i nato je jako gizdav bil, Nit nije nazival drugač nju, neg ovak:

— Moja tuvarušica je barunesa.

— Po obilnim zajutrekom se spričal od svojih pajdašov.

— No, servus deca! Idem dimo. Idem k obedu. Ravno čisto nikaj nisam gladen, nego nebi rad hižnoga reda pokvariti.

— Odpravi se dimo, prama svojoj villi, koja je tamo stalo vu gornjoj dolini. Elegantno lepo stanje je bilo, istinska mala palača, koja vre od zvuna je svedočila, da jednoga bogataša more biti.

— Kak prama palači, s borovjem po sajenim putu do kraja dojde Kladno Janos proti njemu ide jedan mali slovački deček. Do devet, ali deset ljet mogel je star biti i

na pleći jedno prec veliku iz desek napravljenu ladičku je nosil, vu kojoj spametno spakuvana vsake fele dugovanja bila su vu njoj, cifraste kupice, menša vekša zrcala, porcelanski mali spomeniki, koji izvekše strani paduanskoga svetoga Antuna sliku su pelduvali, čisla i kajkakove druge igračke.

— Kad je dečeca bil zgledal Kladno Janoš, na pamet mu je došlo ono vreme, vu kojem je on od hiže do hiže hodil, iz modrom farbom pofarbanom robom, pokehdob pako je jako dobre volje bil, vre iz daleka kričal je na dečeca:

— Hopp Janu postoj na jedno reč!

Po slovački se spominal žnjim, i deček se veselil, da je čul svojega materinskoga jezika. Postal je i spoštenim naklonom dole se vzeme svojega škrljaka.

— Odkud ideš Janu?

— Iz Árve mili pan.

— Tak, po takvim anda moj zemljak jesi? I kam ideš?

— Idem prodavat moju robu.

— Jeli ti dobro ide trgovina?

— Tak po malo ide.

— Kladno Janos pregledne njegovo parteku i zatim ga opet pita:

medijah vkrej zela. Zatem se opominaju činovnici, da naj zdržuju vu borbi jer budu se leve stranke na vrhovni sud obrnule i tam iskale pomoć proti nezakonitnim naredbam.

Prošloga meseca 28-ga dneva je došel veliki župan Komaromske varmegije Kubinyi Géza vu varaš gde je na varmedjinskih hižah med velikom halabukom del doli svoju prisegu. Kubinyia je sadašnja vlada dala imenuvati vu Komárom.

Peštanska varmegija je 27-ga držala spravišće na kojoj su za novoga podžupana zebrale gróf Vigyázó Ferenc kojega vlada nepripozna zakonskim, jer je minister već prije imenuval vun za namestnika Rómer Flóriša. Diaki sveučilišta protiviju — se vladi, po vulicah popevaju Kossuthovu notu i prošloga meseca 28-ga su strašnu larmu napravili pred redakcijom »Uj Magyarországi« vladinih novin i nekoje obloke takaj spotrli ali nje je redarstvo raztiralo.

Kak jedne novine pišeju, zbiranje apletatov je već blizu.

Buna vu Ruskoj.

Iz jednih novinah čitamo, da su soldati ipak preobladali pobunjene marinare i nazad vzeli od njih Sebastopola.

Vu Vladivostoku je vekša buna bila kak su to novine pisale. Linevič general je odredil, da se pobunje ni pred vojni sud postaviju.

Durnovo minister, kada je sedel vu svojoj kancelariji je nesči bombu hitil vu njegovu hižu. Na njegovu sreću ga je ne trefila bomba. Samo tri gospoda su oranjeni.

Kaj je novoga!

Koj je ostavil našu veru.

Dobrovoljac Melko negdašnji kapelan iz Tüskeszentygyörgya, koj je vu najzadnjim vremenu kapelan bil vu Dugim selu je os-

tavil našu rimo-katoličansku veru i svoj svećenički stahš, na kalvinsku veru je pristupil i dal se je zapisati za jurištu na zagrebačko sveučilište. Dobrovoljac Melko je vu dolnjem medjimurju dosta poznat bil, pak zato izpišem u taj najnoviši glas od njega, kak smo to iz jednih novinah čitali.

Odsudjeni kapelan.

Cepanec Ivan kapelan iz Štrigove, koj je za Peterkom došel, i koj je decu tukel, ako su se mu magjarski poklonila a jednomu logaru pak je iz opravde doli vtrgel magjarsku korunu sv. Štefana, je sada bil odsudjeni vu Nagykanizsi pred sudbenim stolu na 100 koruni kaštige i na jedno ljeto rešta.

Krvoločnost u Drávavásárhelyu.

Vu Drávavásárhelyu (Nedelišću) se je vu krčmi vdovice Moharics Pavla opet ljetos k voločnost pripetila. Najmre novembra 25-ga, kada je vu Čakovcu sejam bil, se je i pri Moharicski zislo vnogo sejmárov. Med ovimi je bil Báczinger Ferencz dečko iz Drávavásárhelya, koj je kak ljudi veliju, sa tom nakanom išel vu krčmu, da bude šesterim »jetra gledal.« Na nesreću je med ovih šest i Verbanecz Mihály spadal, koj kada je iz krčme na dvor došel, ga je Bacinger sa nožom tak vpičil, da je tak doli opal i za mali čas vumrl. Više njih je ne zaklal Bacinger, koj sada i to jednu krvoločnost taj. Ali zabadav taj, jer su činu svedoki je i tak bude Bacinger primil svoju kaštigu.

Krvoločnost sa metlenim štikom.

Iz Déve telegrafiraju, da Papiter Gaspar, petroszenski stanovnik, rudar vu napitim položaju svoju ženu je počel daviti, zatim nju na zemlju hitivši metlenoga štika ženski vu požirak porine. Kad je spazil da mu je žena vumrla, je po vraćitelja bežal, nego on je već ni mogel, pomoći ženski. Krvoločnost je pred petero svoje dece očigled na činil. Fiskaliat krvoločnoga suproga je dal zapreti

Života silita ženska.

Toldi Janoša žena rodjena Kiss Anna

vu Budapešti na svojem stanu je otrova spilala. Na smrt se od žalosti bila odlučila, ar njezin tuvaruš vre od četiri ljet betežen leži i bez svake pomoći je stala. Položaj njeni je na smrt pogibeljen. Vu špitalu sad leži. —

Konac jedne familije.

Iz Ujvidéka javiju, da Popovics Miloš, koj zaradi jedne pravde iz svojom razdruženom ženom se posvadi, revolvera je na prvo vzela, na ženu strelila, koju na ruki je malo oranil zatim njeno kćer koja se molila, je strelila. Popovič onda je sam na sebe ne meril oružje i strelil je sebe.

Napad proti jednomu napadniku.

Iz Pariza javiju: Jeden Bost Celestin zvani človek napadu je načinil proti Cuggeri Conti zastupniku, kad se ov iz svojega stana na sabor odpravil. Bost je trikrat strelil iz revolverom. Obodva su neoranjeni ostali. Napade zroki su sledeći. Bost Celestin koj je već od davna pod doktorskom pazljivostju stajal, to je govoril od sebe, da je on Bonaparte familije bližnji rođak i ovo je vu listi i proklamacijah takaj nazvešal. Cuglieri Conto je vu jednoj prilici to bil rekel, da takove nesrečne norce bi trebalo zaprti. Bost komu je to na znanje došlo, nato je naveke liste pošiljal knjemu i vezda je tekaj i hotel spuniti svoje grožnje. Bosta su prijeli i vu zavod bedastih zaprti.

Kradljivost vu Fiumi.

Iz Fiume javiju: Candetti koj je ovdasne Zaen zvane velike trgovine kompanije činovnik bil, pedeset jezer korun je vkral od družtva i iz Fiume je pobegele.

Na harmoniku igrajući razbojnik.

Adam István mašinista preminuče noći je prama kišpeštijskom svojem stanu išel, kad ga na Úllői putu jedno na harmoniku igrajuče družtvo k sebi vzela:

— Hodi idemo se zabavljat su nago varjali opet su ga obimali. Adam samo na jenkrat spazi, da iz žepa izniknul je njegov bugjelariš, njegova vura pak i njegov revolver. Počel je larmu delati, na što veselo

— Je si li već obedoval ti Janu?
— Još nisam, nego si vre negdi sednem vu hlad i jel budem svojega špeha i kruha.

To je rekel Kladno Janoš, koj je jako dobre volje bil:

— Hodi kmeni k obedu, ti Janu.

— Dečeca pri času je ni prvič dostigel takvu fele poziv, ar nije takvoga obraza i kazal.

— Čisto pametno se obrnul i išel je za Kladno Janošom.

— Kak su nuter stupili nad železnimi gatri zagrajena vrata, Kladno Janoš za vapi k svojoj tuvarušici barunesi. koja je na verandi čekala bila.

— Mila moja Emuška, gosta ti peljam na obed!

— Jednoga mojega zemljaka, arvavár-medjinskoga dečeka.

— Barunesa iz glavom klima i na smeie se.

— Deček pako samo ide za Kladno Janošom i malo izvan sebe, gleda okolo zmožne hiže.

— Nego gospodarici ljepo ruku kušne. Znal je on to, da kaj se pristoji.

— Na verandi je za dve osobe bilo prestrto, nego Kladno je zapovedal sobarici.

— Jednomu tretjemu takaj, da naj prestre stola. Mali Janu neg obeduje ovde znami. Ljepoga črlenoga obraza beloputnimi lasi dečak bil je, posmehavajućimi očima, poniznim nedužnim gledanjem, se odmah dopal človeku.

— Iz béle haline imal je hlače gruboga platna rubača bila je njegova oprava. Na nogah bocker, na truplo pako prec veliki kožnati pojas.

— Janu pazljivo doli dene iz ramena svoju iz desek napravljenu ladičku iz robom i prisloni vu verandim jeden kut i verek nit dvakrat se ni dal trukat, kad su juhu nuter donesli.

— No, sad se tak na obeduj ti Janu, rekel je Kladno, da budeju ti i viha takaj na dve strani stala, čuješ li?

— Dečko je smejuć klimnul jenkrat iz glavom i počel je jesti, kojih jestvinah nit nije znal kakve fele jesu. Samo jedenkrat se začudil med obeduvanjem.

— Oh bože moj! bože moj!

— Kaj pri času je to znamenovalo, dragi moj Bog kak dobro živiju bogati lju-

di i na kuliko je bolši takov obed, kak moj špehek i kruhek.

— Kladno Janoš je veselo gledal dečeca i gospa takaj posmehavajuć gledala je njega.

— Kada se jesu na obedovali, tak je rekel Kladno Janoš.

No Janu tak je dobro bilo?

— Ah jako je dobro bilo.

— Kaj ne vezda budeš dalje vandral?

— Je, je moram prodati moju parteku

— Onda neka osobitoga dojde na pamet Kladno Janošu dečka na njegovu ladicu kaže i to pita?

— Ti Janu, ako bi ja celo tvoju parteku kupil, za kuliko bi mi nju dal?

— Vu dečaku se prebudila trgovna spekulacija. Svojimi očima namigava, malo si premišljava, onda pako veli:

— Tak, tak za trideset korun ta dam.

— Je, no dobro je Janku?

— Iz tem Kladno Janoš segne vu svoj žep, ta mu na broji pred njega trideset korun i veli.

— Nu evo imaš!

— Nego kad je deček tak hotel vćiniti da iz ladiće sad vre van iz deva vsake fe-

Gabona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	16.00—
Rozs	Hrz	12.00—
Árpa	Ječmen	13.50—
Zab	Zob	13.20—
Kukoricza uj	Kuruza nova	14.10—
Fehér bab uj	Grah beli	26.00—
Sárga „ „	„ žuti	20.15—
Vegyes „ „	„ zimošan	20 —
Kendermag	Konopljono seme	28.00—
Lenmag	Len	16.00—
Tökmag	Koščice	22.50—
Bükköny	Grahorka	16.00—

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

5177 tk. 1905.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mikác Ferencné szül. Borsics Mária domasineci lakosnak — Malovics Lénárd és neje Bartalics Katalin domasineci lakosok elleni vjhajtási ügyében 1241 K. 34 f. tőke, ennek 1904 évi szept. hó 16-tól járó 5% kamatai, 127 kor 80 f. eddigi és 24 K. 30 f. árverés kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. jbiróság területén fekvő következő ingatlanok egymint:

a domasineci 126 sztkvben foglalt I 156 hrsz. 138 népsorsz. ház és 225 hrsz. közös udvar a vh. törv. 156 §-a alapján egészben és együtt az ingatlanok felére öz. Malovics Mátyásné szül. Katanec Fransiska domasineci lakos javára bekebelezett öz. haszonélv. szolgálmi jognak fenntart. 824 k. a domasineci 428 tkvben 2145 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapp. egészben 219 k., u. o. 302 tkvben 1895 hrsz. rét a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 105 k., u. o. 564 tkvben 1125 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapp. egészben az ingatlan 1/3 részére öz. Malovics Mátyásné javára bekebl. szolg. jog fenntart. 180 k., u. o. 879 tkvben fogl. † 1364 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapp. egészben 47 k., u. o. 879 tkvben fogl. † 1366 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapp. egészben 18 k., u. o. 1399 tkvben fogl. 1126 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapp. egészben az ingatlanok 1/3 részére öz. Malovics Mátyásné javára bekebl. szolgálmi jog fenntart. 57 k., a dekanoveci 610 sztkvben 606 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapp. egészben az ingatlanok 1/3 részére öz. Malovics Mátyásné javára bekebl. szolg. jog fenntart. 330 k. és a domasineci 1443 tkvben fogl. 626 hrsz. szántónak Bartalics Katalin f. Malovics Lénárdné nevének álló 1/3 része 206 korona, kikiáltási árban, mint becsárban az

1905. évi december hó 20-án délelőtt 10 órakor Domasinec község házában s folytatólag u. a. nap 4. u. 3 órakor Dekánovec község házában dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverés a becsáron alul is eladatni fognak. Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Perlak, 1905. okt. 6-án. 852

3051/tk. 1905.

I. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zorcsec György zalaujvári lakos végrehajthatónak Babics Márton törvényes gyám jánosfalui lakos által képviseli Babics Magdolna és Babics István kiskorúaknak, továbbá Radikovics Mihály magán gyám drávaszentmihályi lakos által képviselt kiskorú Novák Rokus elleni végrehajtási ügyben 100 kor. tőke s járulékaí ugy 14 k. 30 f. ingat. ár. kérelmi költség kielégítése végett az árverést a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járás-

biróság területén levő nyírvölgyi 207 s tkvben felvett 216/3/4 hrsz. a. házhely 1 hold 1054 ööl nagyságu ingatlanra 209 k. becsértékben, a nyírvölgyi 264 tkvben felv. 216/b/2/III. hrsz. a. házhely 898 ööl nagyságu ingatlanra a végr. törv. 156 §-a értelmében egészben 378 kor. becsárban, végül az ugyan azon községi 497 sz. telekkönyvben fogl. 202/10 hrsz. a. szántó Duge nyive 1200 ööl fekvőségre 80 kor. becsárban elrendelte, annak Dr. Hajos Ferenc ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével leendő foganatosisására határidőül

1905. évi dec. hó 4-ik napjának d. e. 10 óráját nyírvölgyi községbiróságához kitézi.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 20 k. 90 l., 37 k. 80 f. és 8 kor.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 45 nap alatt a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számitandó 5% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. 850

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Csáktornyan, 1905. évi szept. hó 21.

Finom válogatott

F A J A L M A

kapható 1 klg. 50 filléért,
1 postacsomag bérmentve K. 2-60

TÓDOR R. utódánál
Csáktornyan.

Hirdetmény.

Murakirály község képviselő-testülete ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

„Sziberia” csárda

a hozzá tartozó gazdasági épületekkel együtt, valamint a községi mészárszék és vágóhid f. évi december hó 10-én d. e. 10 órakor fog három egymásután következő évre bérbe adadni. A bérleti feltételek a jegyzői hivatalban mindennap d. e. betekintheők, hol is az esetleges felvilágosítással is szolgálnak.

Murakirály, 1905. november 12.

NEUSIEDLER JÁNOS, GORICSANECZ PÁL,
k jegyző. 856 1—1 k. biró.

Tódor R. utóda Csáktornyan.

Eredeti **Mikulások, Mikulás coizmák**
és szép **bonboniérek.**

Csillogó **karácsonyfa-díszek**, praktikus
és nagyon szép **luxemburgi tábla** és **fő-
zöedény**, karlsbadi és brkhami **teás-, tábla-
és kávé-készletek**, trezdai **díszmütárgyak**,
valamint izlésesen összeállított **Gardinetok**,
kül- és belföldi **coemege-borok**, valódi **hot-
landiai líkőrök**, finom **angol rumok** és
modern **karácsonyi- és ujévi képeslevele-
ző-lapok** — mint alkalmi és igen célszerű
karácsonyi- és ujévi ajándéktárgyak kapha-
tók nagy választékban, legszebb kivitelben
és jó minőségben

TÓDOR R. utódánál
Csáktornyan.

564 1-4

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak
felvétetik **Fischel F. (Strausz**
Sándor) könyvnyomdájában Csák-
tornyan.

Egyszeri átsimítás
Schicht-szappannal

(„Szarvas” vagy „kulcs”-szappan)

pótól

**kétszeri átsimítást közön-
séges szappannal.**

**Schicht-szappan a legjobb és használatban a leg-
olcsóbb!**

Egy, a magyar, német és hor-
vat nyelvet biró, jó erkölcsű fiu

t a n u l ó n a k

azonnal felvétetik.

Ascher R. és Társa

fűszerkereskedésében
VARÁZDIN.

**A tanuló ruházaton kívül teljes el-
lálásban részesül.**

561 1-3

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipótisztítószer

EGY

HÓNAPIG

TELJESEN INGYEN!

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget **AZ UJSÁG**
politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal
a legjobb magyar lapot: **AZ UJSÁG**-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra **3** korona **40** fillér,
három hónapra **7** korona. — **AZ UJSÁG** gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díj-
talanul kapja meg. — **Gyönyörű husvétí album!** Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala,
Budapest, Kerepesi-út 54 szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait
most közli **AZ UJSÁG**. — Ujonnán belépő előfizetők külön levo-
natban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig meg-
jelent részét.